

Colt 1860 Army (1.)

El nem mondott történetek

Sok jó cikk olvasható a Colt-féle revolverek történetéről, jelentőségéről, ezért most megkímélném az olvasót, hogy még egyszer el kelljen olvasnia ugyanazt a sztorit. Engedjék meg, hogy inkább gyakorlati oldalról szemezgessek az 1860 Army revolver és családja (az 1861 Navy és 1862 Police) történetéből.

Puskaporos hordó

1860-at írunk. Az amerikai polgárháború lőporos hordójának gyújtószinőre már jó pár éve parázslík. A háborús készülődés azonban nemcsak állami keretek között történik. A függetlenségüket féltő déli államokba sorra érkeznek az északi privát cégek fegyverszállítmányai, ahogy az északi arzenálok is elkezdik tölteni készleteiket.

A hadiipar soha nem látott prosperitást él át az új kontinensen. Szinte minden épkézláb fegyverkészítő, fegyvergyáros

– sőt néha egyszerű kovácmester – szabadalmakkal bombázza a hivatalokat, s próbálja eladni találmányait a harcra készülő államoknak. Nem kivétel ez alól a kézfegyverek világa sem. Colt szabadalmi 1857-ben lejártak, így a forgódobos revolver műszaki megoldásai mindenki számára szabadon fejleszthetőek, átvehetőek lettek. Sorban jelennek meg a forradalmi újítások a piacon: a Remington cég zárt keretes revolverei, Adams, Deane, Kerr DA-revolverei, Le Mat soklövetű revolverei stb.



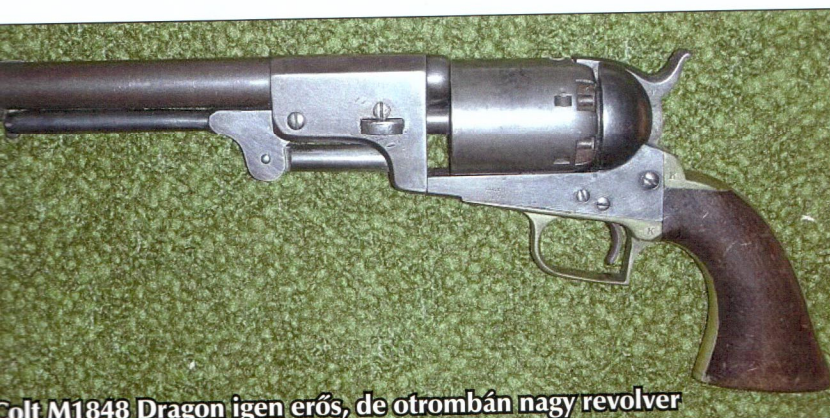
Samuel Colt, aki üzletileg sikeres, de kevésbé lojális volt

Az 1860 Army kora egyik legjobb perkussziós hadirevolvere volt



40 • Kaliber

csős (rebated) dob tett
tővé a .44-es kalibert
ny módosított tokján



Colt M1848 Dragon igen erős, de otrombán nagy revolver



„belt pistol” .36-os Navy könnyen viselhető, de ballisztikailag korlátozott volt

éret a lényeg

Persze minden gátló a könnyű, biztos
et reményében a hadsereget célozta
antóniál. A hadsereg új öbön kétféle

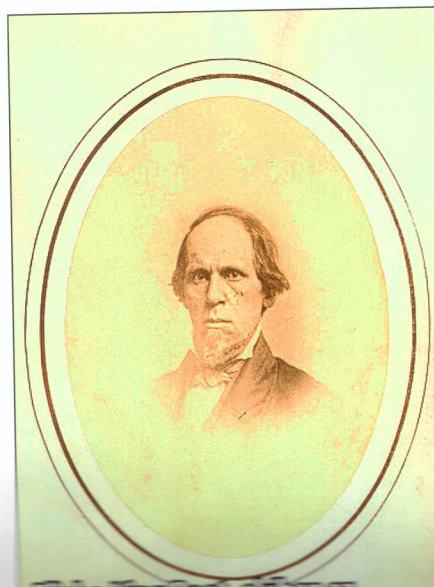
kicsinyített testvérét, a Dragoont –, melyek
nem oldalfegyverek voltak a mai értelemben
véve, hanem a nyereg két oldalán hordta
őket a lovas katona, mivel súlyuk igen
tekintélyes volt. E fegyverek puskatöltetnyi

karabélyok kiváltására alkalmazta, ezért volt
szükség az erős töltésekre. Csakhogy ehhez
erősen túlméretezett tokra, alkatrészekre volt
szükség, mely nem tette lehetővé a fegyver
tokban való viselését. A másik fegyvertípus a
„belt revolver” volt – az 1851 Navy –, mely
kisebb, könnyebb, viselhető oldalfegyver
volt, de töltete is gyöngébb volt, és űrmérete
is csak .36-os volt, amely önvédelmi célra
alkalmassá tette, de karabélyok helyettesí-
tésére nem volt elegendő.

Colt konkurenciáját elsősorban a frissen
megjelent .44-es modellek jelentették, mivel
a versenytársak mindegyike zárt keretes, erő-
sebb rendszert alkalmazott, amely lehetővé
tette, hogy oldalfegyverméretben is .44-es
űrméretű fegyvert gyártsanak. A korabeli
metallurgia messze nem volt olyan szinten,
mint a mai technológia, a vizsgálatok során
gyakran robbantak fel a fegyverek öntési,
megmunkálási hibáknak köszönhetően.
Különösen igaz volt ez a puskatöltetű .44-
esek esetében, mint a Walker és a Dragoon.
Ezeknél fokozott gáznyomás nehezedett
az alkatrészekre, így jellemzően igen kicsi
a túlélési arányuk, nagyon kevés maradt
meg belőlük az utókor számára.

Új ötvözetek

Colt ügyes üzletember volt. Sokkal
ügyesebb, mint amilyen fegyvertervező.
Az 1850-es évektől már kísérleteztek



új ötvözesi eljárásokkal, melyekkel szívósabb fémeket tudtak előállítani, jobbkat, mint amire a konkurencia képes. Az 1860 Army-modell volt az első, amely esetében az úgynevezett „silver steel”, azaz „ezüstacél” alapanyagot használták a tokhoz és a csőhöz. Az új anyag kifejlesztését a gyár főmérnöke, Elisha K. Root koordinálta. Az új anyag könnyebb, szívósabb volt, és speciális edzést („rugóedzést”) is kapott. Az ezüstacél drágább volt, mint bármely öntött acél, de szívósságának köszönhetően jóval alacsonyabb volt a selejtképződés aránya, jóval kevesebb fegyver robbant fel a vizsgálatok során, mint a korábbi .44-es változatok esetében, ezért kifizetődőnek tűnt használni.

A könnyebb .44-es revolver felé

A gyár persze nem egy teljesen új fegyver kialakításával kezdte az új .44-es család történetét. Első körben a nagyobb testű Dagoon revolverekkel kezdtek kísérletezni: tesztpéldányokat kezdtek karcsúsítani. Az eredmény nem volt kielégítő, nem lehetett elérni ezzel az eljárással az 1851 Navy tömegét.

A kísérletek a másik oldalról is elindultak: az 1851 Navy tokját úgy próbálták módosítani, hogy nagyobb űrméretű dob és cső befogadására legyen alkalmas. A probléma megoldható volt, de a fegyver tartóssága erősen megkérdőjelezhető lett, hiszen a tokot eredetileg a gyön-

gőbb .36-os űrtényekhez készítették. A megoldás csak egy új koncepció lehetett, az 1860 Army revolver. Persze Colt nem volt önmaga ellensége, így amennyi lehetett, megtartott a Navy alkatrészeiből, hogy a termelés költséghatékony legyen. Nem csak az alapanyag és az űrméret változott. Az 1860-as modell töltőkarja modernebb, erősebb változat lett. A kar kevésbé volt sérülékeny, mint a korábbi modellek esetében, mivel a tengely felett fogaskerékszerűen illeszkedett a csőhöz, mely fogai hatékonyan adták át a terhelést a fődarabnak.

Az 1860-as

Az új revolver könnyűnek bizonyult a Dagoon tömegének mindössze felével volt az Army, miközben maga a fegyver pontosabb volt, s a lövedéket a .36-os Navynél sokkal jelentősebb energiával tudta kilőni. A fegyver számos változatban készült, melyek 40%-át közvetlen beszállítással vásárolta meg az északi hadsereg. Az Army készült 7,5 és 8"-es csővel, könnyített és könnyítetlen dobbal, négycsavaros (tusához készített) és háromcsavaros tokkal (és a kettő átmenetével). Navy méretű, és új, hosszabb markolattal.

A markolatkeret mérete nagyobb lett az 1851 Navy modellénél



A Colt 1860 Army replikáit évtizedek óta gyártják



42 • Kaliber

Fogasléces jellegű töltőkar



Eredeti és replika között a dobok csereszabatosak



Az új hadi revolver tetszetős darab lett. Lekerekített formái elegáns, modern vonalvezetést kölcsönöztek a fegyvernek. A tesztek – és az ajándék szépen gravírozott Colt revolverek – lenyűgözték a döntéshozó katonatiszteket, így 1860-ban az azonnali rendszeresítés mellett döntöttek. A Colt Army volt a legdrágább az összes perkussziós revolver közt, és 1873-ig összesen 200 500 darabot készítettek belőle, melyből az északi hadsereg 130 000 darabot, a déli államok pedig néhány ezret vásároltak.

Csak önmagához lojális gyártó

A beszerzések alapvetően két csatornán történtek: az arzenálok (állami gyártó és logisztikai központok) közvetlenül szereztek be fegyvereket a gyártóktól, de emellett szükség esetén a civil piacról is vásároltak – általában nagyságrenddel

magasabb áron. Ez a beszerzési mód főleg a háború első éveire volt jellemző, mikor az ezredek békeállományát hirtelen kellett teljesre tölteni. 1861–1862-ben minden elérhető fegyverre szükség volt, s az ár csak másodlagos kérdés lehetett. Colt nem volt rest kihasználni a konfliktusban rejlő üzleti lehetőségeket. Mind északnak, mind délnek lehetővé tette a fegyverei megvásárlását. Lojalítására jellemző, hogy már két napja szóltak az ágyúk Fort Sumternél, amikor Colt utolsó szállítmányai elindultak délre. Érezve a háború közelségét, az is megfordult a fejében, hogy önálló gyárat hoz létre Virginiában vagy Georgiában.

Colt politikai nézetei nem voltak egyértelműek. Északnak tartotta magát, de nem volt abolicionista, elítélte John Brown 1859-es felkelését, sőt Lincolnra sem szavazott, mert féltette tőle az unió egységét. A rabszolgaságot is inkább gazdasági, mint morális kérdésnek tar-

MOSKITO

H A D I T E C H N I K A

SPECIÁLIS EGYSÉGEK KÉSEI

TENGERÉSZGYALOGSÁG



RENDŐRSÉG



TŰZOLTÓSÁG



MENTŐ ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM



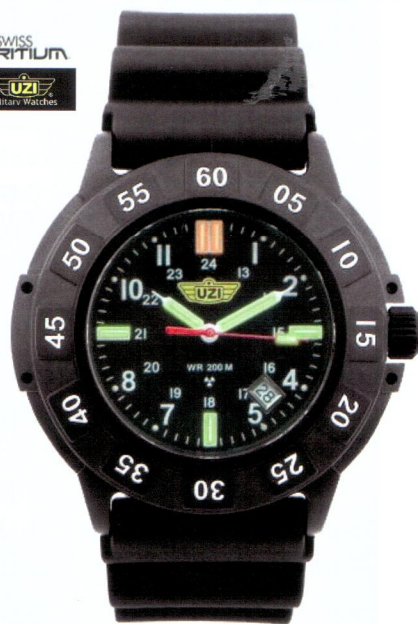
Biztonságtechnikai funkciók: üvegtörő, heveder- és biztonságiöv-vágó.

Penge anyaga: 440 rozsdamentes acél, pengehossz: 8,5 cm, teljes hossz: 20 cm, súly: 122 g, tok: csipetével ellátott.

A kést névre szólóan, saját egység emblémával is meglehet rendelni.

Ár: 7500 Ft Csoportos rendelésnél kedvezmény!

Speciális katonai, rendőrségi óra!



Uzi Protector • Méret: 44 mm

Ár: 29 800 Ft

A fenti termékek utánvétel az alábbi elérhetőségeken rendelhető meg (az árak a postaköltséget nem tartalmazzák):

Telefon: (06-26) 540-081 (06-26) 540-082
(06-30) 202-5848, (06-30) 949-9959
www.moskito.hu • E-mail: moskito@t-online.hu

A hirdetésben szereplő termékeket a készlet erejéig lehet megrendelni! A hirdetésben szereplő termékeknél az esetleges árváltoztatás jogát fenntartjuk!

totta. Gyáraiban fizetett munkásokat alkalmazott, de elfogadta, hogy a déli gazdasági berendezkedés indokolja az ingyenmunka szükségességét.

Colt vállalkozása szép sikerrel indult. Az 1861-es 237 000 dolláros éves tiszta nyereségről néhány háborús év alatt nettó 1 millió dollárra emelkedett a nyereség. A „sikert” azonban Samuel Colt már nem élvezhette: 1862. január 10-én 47 éves korában rövid betegség után elhunyt. Halálát reumás megbetegedéssel kapcsolatos tünetek okozták, valamint depresszió.



A tok jobb oldala, nincs csavar a tusa rögzítésére



Replika még ép felületkezeléssel

Az akkori világ egyik leggazdagabb vállalkozója amennyire sikeres volt az üzleti életben, annyira nehéz sorsot kapott a magánéletben. Nem tudta feldolgozni csecsemő kislánya halálát, úgy hajtotta magát, mintha tudta volna, hogy napjai meg vannak számlálva.

A revolverek vizsgálata

Ha egy öreg hadi revolvert kézbe veszünk, azonnal szembeötlik, hogy a fegyver számos próbajellel, beütővel rendelkezik. Bár a jelek rendszere kaotikusnak tűnik, van bennük szisztéma. A vizsgálati rendszer egységesítése köthető a Colt céghez. A háború első évének kaotikus állapotait jelzi, hogy az első beszállítások mindenféle vizsgálat nélkül történtek meg, s a kereskedők

szinte bármit megtehettek. S a gazdag haszon reményében ki is használták a lehetőségeket: hihetetlen mennyiségű selejt került az ezredekhez. A rendszer egységesítése az északi oldalon 1860-ban kezdődött, mikor is az ellátóhivatal parancsnoka 5000 db 1860 Armyt rendelt vizsgálatra Colttól.

A hadügyminiszter rendelete alapján 1861 után minden eszköznek ugyanazon a vizsgálaton kellett átesnie, mint amilyen az állami arzenálok által gyártott fegyverek átestek. A vizsgálatért felelősséget a vizsgálótiszt viselte, aki a hivatásos állományhoz tartozott. Ő védte az állam érdekét a kontraktorokkal szemben. Feladata volt, hogy kiválassza maga mellé az alvizsgálókat, akik a tényleges munkát végezték. Az alvizsgálók nem katonák

voltak, hanem sokszor a gyárak hozzáértő szakijai közül toborzott civil munkások, mesteremberek, akik hivatali esküt tettek. Amennyiben minden fődarab megkapta az alvizsgálók próbajegyét, úgy a fő alvizsgáló kartusa is elhelyezésre került a fegyver markolatán.

A fegyver vizsgálata a cső lövéspróbájával kezdődött, és csak akkor folytathatták a vizsgálatot, ha a lövéspróba sikeres volt. A próbatöltet a revolverek esetében a szolgálati lövedékből állt, és a szolgálati löportöltet kétszereséből, vagy más forrás szerint 37 grain lőporból, vagy szintén más forrás szerint egy teljes kamrányi lőporból. Természetesen nemcsak a csövet próbálták le, hanem minden kamrából két lövést adtak le a lehetséges maximális töltettel.

Ha a lövészt megtörtént, a fegyvert szétszerelték, és az alkatrészeket egyenként ellenőrizték. Minden megfelelő alkatrész fémbélyegzőt kapott, mely az alvizsgáló nevének kezdőbetűje volt. Ha az alkatrész nem felelt meg, úgy a „C”, azaz „condemned = visszautasított” jelölést kapta.

Ha minden alkatrész megfelelőnek bizonyult, úgy a fegyvert összeszerelték, finishelték, majd még egy végső vizsgálatra mutatták be. Ha minden rendben volt, a fő alvizsgáló kartusát elhelyezték a markolatban. ■